

МАТЕРІАЛИ
ДЕВ'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса
17 травня 2017 року

Україна Росія Бельгія
Швейцарія Литва
Конго Нігерія

Ukraine Russia Belgium Switzerland Lithuania

Congo Nigeria

ISSN 2409-1359

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарній факультет
Кафедра соціальної роботи та кадрового менеджменту

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Жемайтійський коледж (Литва)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ДЕВ'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

17 ТРАВНЯ 2017 РОКУ

Одеса
2017

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: В. В. Корнещук, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Волович В. І., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри методології та методів соціологічних досліджень Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка

Хижняк Л. М., доктор соціологічних наук, професор кафедри прикладної соціології, заступник декана з наукової роботи соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Гансова Е. А., доктор філософських наук, професор кафедри філософії та соціології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Колот С. О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту Одеського національного політехнічного університету

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Інституту соціальних досліджень Одеського національного політехнічного університету ім. І. І. Мечникова

Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали восьмої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2017 р.) / гол. ред. В. В. Корнещук. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 332 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра соціальної роботи та кадрового менеджменту, 2017 р.

1 Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2 Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3 Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4 Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5 Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6 Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7 Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Гансова Э. А. (Одесса, Украина)	23
Место и роль образования в процессе социализации личности в условиях современного украинского общества	
Прокопович Л. В. (Одесса, Украина)	25
Геймеры: попытки имиджевой визуализации субкультуры	
Бабина В. А. (Одесса, Украина)	28
Вопрос о цикличности в политических процессах	
Ляхова В. П. (Николаев, Украина)	31
Особенности социализации несовершеннолетних в условиях функционирования социальных сетей	
Мосасв Ю. В. (Запоріжжя, Україна)	33
Соціальні особливості розвитку світової футбольної індустрії у розрізі світової першості з футболу 2014 року	
Калюжна Є. М. (Запоріжжя, Україна)	35
Соціокультурний контекст як фактор особистісного вибору людини	
Бубнов І. В., Халілова-Чуvasва Ю. О. (Одеса, Україна)	37
Інформаційні технології як чинник формування інноваційно-орієнтованої особистості	
Ткаченко Є. С. (Київ, Україна)	40
Мотиваційні чинники професійної діяльності лікарів-травматологів у сучасних умовах	
Краснянська Н. Д. (Одеса, Україна)	43
Зовнішня трудова міграція в Україні	
Михальчук К. В. (Одеса, Україна)	46
Глобальні екологічні проблеми і формування ноосферного світогляду	
Фурман А. А. (Одеса, Україна)	48
Проективні методи у психодіагностичних обстеженнях	
Москалюк О. І., Матвійчук Л. В. (Хмельницький, Україна)	50
Вплив інтернет-ресурсів на політичну соціалізацію студентської молоді	
Ляшенко Р. О. (Кропивницький, Україна)	53
Кореляційна залежність відповідальності та самовизначення особистості	
Литвиненко І. С., Хотєнов І. М. (Миколаїв, Україна)	55
Синдром емоційного вигорання у лікарів-хірургів щелепно-лицевого відділення	

Серга О. О., Бучацька С. М. (<i>Вінниця, Україна</i>)	57
Віртуальне спілкування як особлива форма комунікативної взаємодії сучасної молоді	
Савельчук І. Б. (<i>Київ, Україна</i>)	59
Парадигмальна проблематика досліджень підготовки в сфері соціальної роботи	
Моїсєєва Т. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	62
Заходи з організації медично-поліцейського контролю за проституцією на теренах Російської імперії (кін. XIX – поч. XX ст.)	
Семенкова А. Н. (<i>Одесса, Украина</i>)	65
Системный поход как методология социологической науки	
Онищук В. М., Нікон Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	66
Соціальні ідентичності в соціологічному аспекті	
Закусило К. О., Волошенко М. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	68
Алкоголізм, наркоманія та токсикоманія як соціальна проблема	
Матичак О. В. (<i>Маріуполь, Україна</i>)	70
Проблеми соціальної комунікації громадян та органів місцевого самоврядування як один із аспектів розбудови соціального простору міста	
Лєскова Л. Ф. (<i>Чернігів, Україна</i>)	73
Роль іміджу у професійній діяльності соціального працівника	
Банзуси Бежи (<i>Бразавиль, Конго</i>)	77
Основні соціальні проблеми Конго	

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Тодорцева Ю. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	80
Стратегії побудови кар'єри	
Черепанова Н. А. (<i>Одесса, Украина</i>)	83
Маркетинговые подходы к организации социальной работы	
Нєстайко І. М. (<i>Тернопіль, Україна</i>)	85
Вдосконалення системи управління в Польщі – один із важливих чинників розвитку підприємств	
Мосьпан Н. В. (<i>Київ, Україна</i>)	87
Регулювання системи якості освіти в ЄС	
Колот С. А., Христич А. Л.	90
(<i>Одесса, Украина – Женева, Швейцария</i>)	
Установки, емоції и прийняття рішень	

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Сентякова К. И. (<i>Одесса, Україна</i>)	95
Реабілітація військовослужащих после участия в АТО	
Мирян А. М. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	98
Соціально-психологічна допомога дітям з інвалідністю в умовах інтернатних закладів	
Хозраткулова І. А. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	100
Особливості психолого-педагогічного діагностування підлітків, схильних до насилля	
Ковальчук Т. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	103
Соціально-педагогічна робота зі студентськими сім'ями	
Ангелова А. О. (<i>Київ, Україна</i>)	105
Основні напрямки волонтерської роботи релігійних громад з літніми людьми	
Бляєва Х. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	109
Попередження психологічної комп'ютерної залежності підлітків від комп'ютерних ігор	
Глушкова Н. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	112
Соціально та психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам та біженцям в Україні	
Степанюк Л. С. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	114
Особливості роботи практикуючого психолога з аутистами-дошкільниками	
Кривдіна І. Б. (<i>Одеса, Україна</i>)	116
Українське законодавство про гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам	
Марусяк К. О., Кримова Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	119
Соціально-психологічні особливості батьківства	

4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Моздокова Ю. С. (<i>Москва, Російська Федерація</i>)	122
Актуалізація життєспособності інвалідів в полікультурній середі	
Лазарева А. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	124
Організація театрално-ігрової діяльності підлітків як форма профілактики алкоголізму в шкільному середовищі	
Селезньова О. О. (<i>Біла Церква, Україна</i>)	127
Геронтологічне насильство як негативне явище у сучасному суспільстві	

Куліченко Т. С. (<i>Запоріжжя, Україна</i>)	129
Донорство як вид волонтерства в контексті практики соціальної роботи в університеті	
Парфанович А. Я. (<i>Тернопіль, Україна</i>)	131
Вплив статево-гендерних стереотипів на формування і прояви сімейного насильства	
Літвіненко А. О. (<i>Запоріжжя, Україна</i>)	133
Соціальна робота зі студентами з обмеженими можливостями	
Азаркіна О. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	135
Психологічні аспекти партнерства й взаємодія з дітьми під час проведення оцінки потреб дитини та її сім'ї, яка опинилася у складних життєвих обставинах	
Лисенко О. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	139
Комунікативна компетентність соціального працівника	
Котломанітова Г. О. (<i>Полтава, Україна</i>)	141
Мультиплатформа у роботі з соціально уразливими групами дітей	
Перфільєва М. В. (<i>Умань, Україна</i>)	143
Становлення інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму в Україні	
Роменська Т. Г. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	145
Методичні аспекти діагностики соціально-побутових навичок у дошкільників із дитячим церебральним паралічем	
Москалюк О. І., Герасімова І. В. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	149
Роль та місце соціального працівника у сучасному українському суспільстві	
Нікулова А. В. (<i>Запоріжжя, Україна</i>)	151
Форми соціальної роботи з дітьми девіантної поведінки	
Бондаренко Г. В. (<i>Умань, Україна</i>)	153
Соціальна адаптація людей похилого віку як проблема сучасності	
Пелісьє Ю. П. (<i>Одеса, Україна</i>)	155
Соціальна толерантність як показник професійної готовності соціального працівника до роботи з внутрішньо переміщеними особами	
Боделан М. В., Проскура М. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	157
Соціальна робота в системі охорони здоров'я	
Гордієнко І. О., Штинь А. А. (<i>Одеса, Україна</i>)	159
Експлуатація дитячої праці як соціальна проблема	
Чаплик М. М. (<i>Маріуполь, Україна</i>)	162
Особливості соціальної роботи з різними типами засуджених	
Боделан М. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	164
Особенности социально-педагогической деятельности уличного социального работника	

від неї очікувати. Це можуть бути люди, які свідомо обрали кримінальний спосіб життя та не бажають його змінювати.

Також варто відзначити ще один тип засуджених, а саме осіб, які не хочуть змінювати звичний для себе спосіб життя не через кримінальні життєві установки, а через те, що окрім як установам виконання покарань вони нікому у цьому світі не потрібні. У них нікого немає, або всі від них відмовилися, у них нічого немає – в першу чергу, нерухомості або іншого майна, в них можуть бути проблеми із здоров'ям – включно із такими соціально-небезпечними хворобами як туберкульоз, ВІЛ-СНІД, гепатит, що також не сприяє їхній ресоціалізації у суспільстві. По суті, у них невеликий вибір – або в'язниця, або життя на вулиці. Їх ще можна назвати «вічними зеками». Такий тип засуджених є специфічним продуктом сучасного українського суспільства, яке тривалий час знаходиться у перехідному стані.

І перед державою (в першу чергу, перед соціальними службами), і перед суспільством, у тому числі, благодійними, релігійними, громадськими організаціями, постає завдання як облаштувати та забезпечити таких осіб, як надати їм можливість знайти своє місце у суспільстві, щоб вони більше не потрапляли до в'язниці та не представляли небезпеки для соціуму.

Отже, кожен тип засуджених потребує окремого підходу до нього з боку держави та суспільства, який полягає у відповідній допомозі або певних діях. Крім того, розуміння чого чекати від засудженого після виходу на волю, дає можливість виробити щодо нього певну стратегію подальшої ефективної ресоціалізації та соціальної безпеки суспільства.

ЛИТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Лобанова А.С. Феномен соціальної мімікрії / А. С. Лобанова. – К.: Інститут соціології НАН України, 2004. – 300 с.

Боделан М. В. (*Одеса, Україна*)

ОСОБЕННОСТИ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЛИЧНОГО СОЦИАЛЬНОГО РАБОТНИКА

В тезисах рассмотрены особенности социально-педагогической деятельности и определены основные социально-педагогические методы уличной социальной работы.

Bodelan M. (*Odessa, Ukraine*)

FEATURES OF SOCIAL AND PEDAGOGICAL ACTIVITY OF A STREET SOCIAL WORKER

In the theses the features of social and pedagogical activity are considered and the basic social and pedagogical methods of street social work are determined.

Уличный социальный работник – специалист, который осуществляет социальную, психологическую, социально-педагогическую, правовую поддержку и помощь на улице незащищенным слоям населения.

Главной сферой деятельности специалиста уличной социальной работы является социум – сфера ближайшего окружения личности, сфера человеческих отношений. При этом приоритетной является сфера отношений в семье и её ближайшем окружении. Поэтому, деятельность уличного социального работника предполагает работу с детьми, их семьями, семейно-соседским окружением. Таким образом, круг проблем, которые приходится решать данному специалисту, чрезвычайно разнообразен и может представлять собой особый вид практической деятельности – социально-педагогический.

Социально-педагогическая деятельность в уличной социальной работе имеет конкретную стратегическую цель – создание гуманной, социально-безопасной среды проживания человека, способствующей его воспитанию, развитию, социальной защите и адаптации к новым условиям жизни.

Определяют два аспекта социально-педагогической деятельности:

- оказание помощи отдельному человеку или группе лиц, оказавшихся в трудной жизненной ситуации, путем поддержки, консультирования, реабилитации, патронажа и использования других видов социальных услуг;
- актуализация потенциала самопомощи лиц, оказавшихся в трудной жизненной ситуации.

Уличную социальную работу мы рассматриваем как профессиональную деятельность, направленную на содействие отдельным лицам или социальным группам в преодолении личностных, социальных проблем, поэтому процесс организации социально-педагогической деятельности с клиентами, попавшими в трудную жизненную ситуацию, предполагает определенный выбор стратегии действий уличного социального работника:

- уличный социальный работник выбирает стратегии, нацеленные на изменения трудной жизненной ситуации клиента, с помощью собственных действий, которые предполагают оказание социально-педагогической помощи, в процессе которой клиент принимает пассивное участие;

- уличный социальный работник добивается изменения в жизненной ситуации клиента путем прямого управления, то есть посредством действий, целью которых является побуждение клиента изменить свои базовые действия;

- уличный социальный работник путем косвенного управления выбирает действия, направленные на внутреннее изменение системы клиента, что впоследствии может привести к изменениям в его поведении. Цель действий – побудить клиента добровольно принять ответственность за свое поведение.

Планируя, реализуя направления профессиональной социально-педагогической деятельности, оценивая ее результаты, уличный социальный работник должен иметь весьма четкое представление о многообразии

факторов, влияющих на социальное, физическое и психическое благополучие клиента, поэтому в практике могут использоваться все вышеперечисленные стратегии.

С помощью социально-педагогических методов уличный социальный работник оказывает целенаправленное воздействие на сознание, поведение, чувства клиента, а также на окружающую его среду. Такие методы работы направлены на личность, ее самосовершенствование, самовоспитание, самоорганизацию, самоутверждение. Их можно разделить на две категории:

– методы, которые оценивают, стимулируют деятельность клиента уличной социальной работы – поощрение и порицание;

– методы, которые побуждают, формируют определенную деятельность, сознание клиента уличной социальной работы – убеждение и побуждение.

Метод поощрения – формирование положительных эмоций, которые вселяют уверенность и повышают ответственность клиента уличной социальной работы. Виды поощрения весьма разнообразны: одобрение, похвала, благодарность или просто рукопожатие. Метод порицания предупреждает нежелательные поступки клиента, вызывает у него чувство вины перед собой и другими людьми.

Существуют некоторые правила успешности применения этих методов, которые необходимо знать уличному социальному работнику. Поощрение и порицание должны быть мобильны и индивидуальны; направлены не на личность клиента, а на его поступок; применяются авторитетным для клиента специалистом; требуют уважительного отношения к клиенту.

Метод убеждения обеспечивает развитие у клиента уличной социальной работы общечеловеческих морально-этических качеств. Убеждение – разъяснение и доказательство правильности или необходимости определенного поведения. В процессе убеждения уличный социальный работник воздействует на сознание, чувства и волю клиента, через его внутреннюю сферу; учитывает психологические особенности, уровень воспитанности, интересы и личный опыт клиента. Поэтому умение говорить правильно, глубоко по содержанию – неотъемлемая часть профессиональной деятельности уличного социального работника.

Метод побуждения – стимулирование клиента уличной социальной работы к необходимому социальному действию, которое определяется рамками поведения личности в соответствии с её интересами и потребностями. Использование такого метода способствует усвоению общественно значимых ценностей, взглядов, представлений, способов поведения и общения, развитию социально значимых качеств личности. Побуждения в межличностных отношениях уличного социального работника с клиентом выражается в форме рекомендации, инструктажа, совета по улучшению организации жизнедеятельности.

Социально-педагогические методы включают различные социально-педагогические мероприятия: индивидуальные и групповые беседы, групповые собрания, диспуты, дискуссии, различные поощрения за

проявление позитивной социальной активности. Они могут практиковаться уличным социальным работником в работе с семьями, детьми, подростками, молодежью.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Абрамовских Н. В. Специфика профессиональной деятельности социального педагога / Н. В. Абрамовских // Омский научный вестник. – 2009. – Вып. 6. – Серия: педагогика. – С. 126–129.

2. Абрамовских Н. В. Сущность и особенности социально-педагогической деятельности / Н. В. Абрамовских // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. – 2009. – Вып. 102. – Серия: педагогика. – С. 9–15.

3. Басов Н. Ф. Основы социальной работы: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Н. Ф. Басов, В. М. Басова, О. Н. Бессонова ; [Под ред. Н. Ф. Басова]. – М.: Изд. центр «Академия», 2005. – 288 с.

4. Фирсов М. В. Психология социальной работы: содержание и методы психосоциальной практики: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / М. В. Фирсов, Б. Ю. Шапиро. – М.: Изд. центр «Академия», 2002. – 192 с.

СОЦИАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ SOCIAL POLICY AND HUMAN RIGHTS

Макаров В. Е. (*Москва, Российская Федерация*)

ОБЕСПЕЧЕНИЕ СОЦИАЛЬНЫХ ПРАВ ГРАЖДАН – ВАЖНЕЙШИЙ ОРИЕНТИР ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ ГОСУДАРСТВА

В тезисах обосновывается, что в современных условиях важнейшим условием формирования государственной социальной политики является обеспечение социальных прав граждан с учетом международного и отечественного законодательства.

Makarov V. (*Moscow, Russian Federation*)

ENSURING SOCIAL RIGHTS OF CITIZENS IS THE MOST IMPORTANT GUIDELINE FOR THE FORMATION OF SOCIAL POLICY

In the thesis it is proved that in modern conditions the most important condition for the formation of state social policy is to ensure the social rights of citizens in accordance with international and national legislation.

Права человека представляют собой ценность, принадлежащую всему международному сообществу. Их уважение, защита являются обязанностью каждого государства.

Социальные права представляют собой совокупность норм права, определяющих условия жизнедеятельности людей, признанные международным сообществом в качестве оптимальных с позиций развития личности, социальных групп и общества в целом.

В их современной систематизированной форме эти неотчуждаемые права каждого человека были выражены впервые в 1776 году в американской «Декларации независимости» и в 1789 году во французской «Декларации прав человека и гражданина». В этих классических формулировках они приобрели всеобщее признание и разделяются в качестве концептуальной системы правовой мысли мировым сообществом.

Как основание гражданских свобод, неотчуждаемым правам человека и гражданина присущи три неизменных характеристики, в частности, они:

– не зависят от типа государственного устройства и обладают в известном смысле «экстерриториальным» свойством распространения в большинстве стран мирового сообщества;

– наделяют граждан полномочиями главного субъекта правоотношений в управлении страной, то есть, обеспечивая для них возможность активного